

2017-11-12

Skarpängsföreningen
c/o Jessica Trädgårdh
Tallåsvägen 9
187 43 Täby

Täby kommun
Stadsbyggnadsnämnden
183 30 Täby

Yttrande över Samrådsförslaget om Täby Stadskärna 2050 Fördjupning av översiktsplan Dnr KS 2015/76-02

Täby kommunstyrelsen beslutade 21 augusti 2017 att genomföra samråd om fördjupning av översiktsplanen för Täby stadskärna.

I missivet till inbjudan anges en lång rad myndigheter, företag, organisationer och föreningar som mottagare av inbjudan. Skarpängsföreningen finns inte med i förteckningen.

Täby kommun har även haft ett antal presentationer för allmänheten i nya kommunhuset och i Täby Centrums lokaler.

Skarpängsföreningen är i första hand en förening för de boende i bostadsområdet Skarpäng i Täby. Syftet med föreningen är tillvarata medlemmarnas intressen som fastighetsägare i kommunen, för att på så sätt kunna få bättre boendevillkor och bidra till ett trivsammare område. Föreningen har ca 800 medlemmar i Skarpäng.

Täby Stadskärna 2050

Föreningen kan notera att i förslaget till "Fördjupning av översiktsplan" består Täby Stadskärna av områden kring Roslags Näsby station, Täby Centrum med områden norrut mot Åkerbyvägen och områden söderut till motorvägen, samt mindre områden söder om motorvägen.

Därtill har Enhagsvägen med kringliggande område lagts till, liknande en "tarm". Något motiv för att inkludera Enhagsvägen i stadskärnan redovisas dock inte.

Nya bostäder, arbetsplatser och invånare

Enligt "Fördjupning av översiktsplan" för Täby stadskärna 2050 har Täby f.n. 27000 bostäder, 25000 arbetstillfällen och 70000 invånare. I "Fördjupning av översiktsplan" föreslås 17000 nya bostäder och 15000 nya arbetstillfällen i Täbys stadskärna 2050. De flesta bostäder ska vara inflyttningsklara till 2035.

Skarpängsföreningen noterar att av de 17000 nya bostäderna planeras 2000 förläggas längs med Enhagsvägen.

För några veckor sedan yttrade sig Täby kommun över Landstingets plan RUF2050 – utställningsförslag. Där framgår den planering som Samhällsutvecklingskontoret planerar för till år 2050.

I kontorets underlag skrivs:

För Täby innebär detta ett årligt tillskott på uppemot 1000 bostäder per år fram till 2030 och 1100 per år mellan 2030-2050 (scenario hög). Det ger ett tillskott på uppemot 37 000 nya bostäder. Fram till 2035 är detta en prognos som ligger i linje med Täby kommuns prognosticerade och genomsnittliga utbyggnad i ovan nämnda områden. Täby vill dock tydligt uppmärksamma om att det efter 2035 inte finns genomarbetade planer med samma precision för den fortsatta tillväxten.

Skarpängsföreningen har inte sett några siffror på den befolkningstillväxt som 37000 nya bostäder beräknas leda till i Täby. Med samma boendetäthet i bostäderna som f.n. (2,59 pers/bostad) blir det 95000 nya innevånare i Täby kommun fram till 2050, dvs. om 32 år.

Således:

- i "Fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050" väntas befolkningen år 2050 uppgå till "Fler än 100000"
- i kommunens planering för hela Täby enligt redovisningen till RUF2050 den 16 oktober 2017 skulle befolkningen i Täby kunna uppgå till ca 165000 år 2050.

En betydelsefull fråga för alla som bor i Täby är naturligtvis: **Är det fördelaktigt för Täby och dess invånare att Täby kommun planeras kunna få 165000 invånare före år 2050?**

Föreningen anser att det är olyckligt och olämpligt att Täby Kommun lägger fram förslag om den s.k. stadskärnans utveckling, utan att i SAMMA samråd redovisa den totala planeringen för Täby.

Skarpäng

OBS! Skarpäng nämns inte med namn i Samrådsförslaget "Fördjupning av översiktsplan".

Skarpäng är utformat som ett villaområde där det finns främst 1- eller 2-våningshus. Totalt finns det drygt 2000 villor i Skarpäng och befolkningen uppgår till ca 5600 människor. I Skarpängs Centrum finns främst en uppskattad ICA-handel. Veckoshopping görs där eller t.ex. i Täby Centrum eller Arninge.

Kollektivtrafiken sköts med buss. Längs Rösjövägen går buss 614 till/från Täby Centrum och buss 613 till Mörby Centrum och Danderyds sjukhus. Vissa 613-bussar fortsätter till Kista. Buss 613 går inte på helgerna.

Längs Täbyvägen går buss 611, som används även av Skarpängsbor som har rimliga avstånd till hållplatserna.

Det är svårt, kanske praktiskt/ekonomiskt närmast omöjligt, att förtäta kollektivtrafiken i Skarpäng och dra nya busslinjer. Boende med långa avstånd till busshållplatser, föräldrar som ska skjutsa barn till förskolor och skolor, de som ska besöka Arninge eller andra områden, har ofta svårt att göra det med kollektivtrafik. Då är bil den fungerande transportlösningen.

Således har Skarpäng blivit ett biltätt område med parkering främst på tomterna. Biltätheten leder till att bussarna inte utnyttjas fullt ut, och då blir det färre turer, vilket i sin tur ökar biltrafiken. Att buss 613 endast går må-fr ökar biltrafiken på helgerna. Med det höga livstempo som finns idag – och framöver – är det svårt att tänka sig att antalet bilar minskar i Skarpäng förrän det finns väl fungerande alternativa transportlösningar i funktion.

Det är Landstinget som beslutar om kollektivtrafiken, inte Täby kommun.

Skarpängsbornas resor till arbetet och t.ex. Täby Centrum/Arninge.

Den trafikomläggning som Täby kommun har genomfört under de senaste 10-15 åren har medfört att boende i Skarpäng endast kan använda Enhagsvägen, Turebergsvägen eller Bergtorpsvägen för att åka till Täby Centrum eller Arninge.

Omläggningen har medfört att trafiksituationen i Vallabrink, Ensta och Ella park blivit bättre.

Redan nu finns det tydliga tecken på att trafiksituationen på Enhagsvägen, som är Skarpängs primära väg till Täby Centrum och Arninge, kommer att bli kaotisk för Skarpängsborna – inte enbart vid rusningstrafik.

Skarpängsföreningen kan tyvärr konstatera att boende i Skarpäng överväger att flytta eller har flyttat från Skarpäng, primärt eftersom det är svårt att få livet att fungera (livspussel) med trafikköer som eskalerat mycket. Det beror på fler människor och på att framkomligheten på vägar har begränsats av Täby kommun och Danderyd kommun.

Det skulle kunna bli vissa framsteg för Skarpängsborna om Skarpäng fick tätt med anslutningsbussar till/från Roslags Näsby station.

Som bekant har Danderyd kommun redan strypt genomfartstrafiken genom Eneby torg genom att smala av Enebybergsvägen och ta bort bussfickor, samt anlagt farthinder. Trots detta är genomfartstrafiken på Enebybergsvägen omfattande. Vid vardagsmorgonen kan det finnas stillastående köer i höjd med Ekvägen, mer ofta Enhagsvägen, och vanligtvis i höjd med Milstensvägen. Det beror bl.a. på att trafiken på Enhagsvägen är långsam och att det tar lång tid att komma in på motorvägen.

Bilisterna gör dock ett rationellt val för egen del. De väljer det alternativ som går snabbast: Enebybergsvägen eller Enhagsvägen. Enebybergsvägen ger ca 2 km kortare körsträcka till Mörby Centrum jämfört med Enhagsvägen/motorvägen. Per dag blir det ca 4 km/bil. Danderyds kommun trafikmätning visar år 2016 att det passerar 7400 bilar per dygn på Enebybergsvägen vid gränsen mot Täby. De flesta torde använda Enebybergsvägen som en genomfartsväg.

Enligt uppgifter i en konsultstudie för Täby kommun är ”trafikmängden på Enhagsvägen mellan Täbyvägen och Stockholmsvägen är ca 9000 fordon/dygn på västra delen och ca 12000 fordon/dygn på östra delen.” Det torde läsas så att i höjd med Lidl är det 9000 fordon/dygn och i höjd med Din Bil (Volkswagen) är det 12000 fordon/dygn.

Denna omfattande trafik längs Enebybergsvägen och Enhagsvägen drabbar naturligtvis busstrafiken mycket. Och det får alla bussresenärer lida av.

Danderyd planerar för östra Eneby torg med centrumbebyggelse för ett stort antal lägenheter, några arbetsplatser och många serviceställen.

Vad gäller Eneby torg skriver Danderyd att ”Målet är att genomfartstrafiken ska minska och tillgängligheten för andra trafikslag än bil ska öka.” (Planbeskrivning Östra Enebyberg Torg.” ”Åtgärder på Enebybergsvägen ska främja en trivsam och mer trafiksäker gatumiljö samtidigt som genomfartstrafik begränsas.”)

En rad nya inskränkningar i genomfartstrafiken vid Eneby torg för bl.a. Skarpängsboende planeras. Vi kan räkna med att vid rusningstrafik är genomfartstrafik genom Enebyberg ännu svårare än idag, eller i praktiken omöjlig från/till Skarpäng.

Danderyd informerar (2017-06-15) om att *under det pågående samrådet om östra Eneby torgs utveckling har många boende i kommundelen framfört kritiska synpunkter på förslaget, bland annat när det gäller antal bostäder, hushöjder och konsekvenserna av ökad trafik i området. Byggnadsnämnden beslutade den 14 juni att ett omtag ska göras avseende detaljplanearbetet. Det innebär att kommunledningskontoret får i uppdrag att arbeta fram ett nytt förslag till detaljplan och att ett nytt samråd kommer att genomföras. Sakägare och andra intressenter kommer att återigen ges tillfälle att lämna synpunkter på det omarbetade förslaget. Byggnadsnämnden avser alltså inte att genomföra det nuvarande detaljplaneförslaget.*

Inget tyder på att omtaget skulle leda till ökade möjligheter för Skarpängsboende att använda Enebybergsvägen för genomfart.

Skarpängsföreningen har hört från Täby kommun att det f.n. inte kan träffas någon överenskommelse med Danderyd kommun om denna genomfartstrafik. Föreningen vill dock uppmana Täby kommun att verka för en överenskommelse.

Föreningen har noterat att det finns omfattande nybyggnadsplaner för Skarpäng.

Täby kommun planerar för 500-600 nya bostäder för nya Skarpäng Centrum (Rösjö Centrum). Ett annat planområde i Skarpäng ligger direkt söder om Milstensskolan och väster om Täbyvägen. För området prövas nu för möjligheten att uppföra 55 bostäder i par-, rad- och kedjehus. Sammanlagt planerar således Täby kommun för ca 600-700 nya bostäder längs Täbyvägen inklusive planerad höghusbebyggelse på Bromsen 11 vid gränsen mot Danderyd. Danderyd kommun kan komma att landa på ca 300-350 nya bostäder i östra Eneby torg.

De nyinflyttade ska, liksom redan boende, använda väginfrastrukturen i Skarpäng och Enebyberg.

Vad gäller Enhagsvägen är det av särskild vikt att det finns många företag längs med Enhagsvägen med rejäla transportbehov. Antalet arbetsplatser är stort, liksom antalet besökande från andra delar av Täby och andra kommuner. Företagens trafikbehov måste naturligtvis tillgodoses. Redan nu är det svårt för företagen. Större lastbilar kan inte gärna köra på Täbyvägen eller Enebybergsvägen. De måste därför, liksom nu, i höjd med Lidl, kunna köra runt på Enhagsvägen och vända.

Företagens transportbehov, utöver drivmedelstransporter, längs Enhagsvägen har inte behandlats i ”Fördjupning av översiktsplan”.

En **spårväg** under Täbyvägen, mitt i Enhagsvägen, mitt på Centralbron och mitt i Centralvägen, etc. har utretts av Norconsult 2016-12-09 på uppdrag av Täbys Samhällsutvecklingskontor.

Bilden (från rapporten) visar spårvägens korsning med Täbyvägen i höjd med Lidl.

På varje sida om dubbelspårvägen ska det finnas en normalstor gemensam fil för bil, buss, lastbil och utanför filen en bred cykel- och gångväg.

Det blir svårt för lastbilar att köra in till företagsfastigheterna. För att inte tala om svårigheterna för alla Täbyboende som ska köra bil på Enhagsvägen, eller åka i de bussar som stannas upp av övriga fordon i köerna.

Således, än värre blir det på Enhagsvägen om det skisserade förslaget till spårvagnsspår blir verklighet.

Täby kommuns trafikanalys för Täby stadskärna 2050 konstaterar att ”exploatera vid Enhagsvägen leder till en ökad mängd biltrafik längs med Enhagsvägen och Centralvägen. (Detta scenario har inte analyserats i Dynameq) men det är rimligt att tro att detta kommer ge upphov till mer trängsel längs med detta stråk.”

Enligt förslag från Landstingets RUFSS 2050 bör den planerade regionala tvärförbindelsen till Sollentuna, Kista, Järfälla, etc, inte använda spårväg utan i stället utnyttja ett stombussnät som använder Enhagsvägen och att nätet svänger söderut på Täbyvägen till Eneby torg, och därifrån västerut på skogsvägen (som byggs ut) mot Sollentuna.

En lösning med stombusslinje skapar naturligtvis mycket mindre problem på Enhagsvägen än spårvagnsspår, och kan byggas väsentligt snabbare, mer flexibelt och ändras i efterhand i enlighet med behov och förutsättningar.

Täby kommuns trafikanalys för Täby stadskärna 2050 konstaterar att kollektivtrafiklinjen mellan Kista och Näsby Park har ett relativt stort antal resande vilket tyder på att linjen har en bra funktion. Linjens dragning kan dock optimeras ännu mer för att täcka in fler områden och därmed få ett större resande.

2000 bostäder längs Enhagsvägen?

I ”Fördjupning av översiktsplan” finns en bild av hur Samhällsutvecklingskontoret i Täby tänker sig att Enhagsvägen ska se ut.

Enhagsvägen föreslås omvandlas till en gata med blandad stadsbebyggelse och ett gaturum som anpassas för en regional kapacitetsstark kollektivtrafik västerut. (Archus Arkitektur)

Föreningens medlemmar, som åker på Enhagsvägen varje vecka förstår vilka enorma förändringar av Enhagsvägen som planeras enligt bilden ovan. I stort sett alla företag ska flytta därifrån. Uppskattningsvis 5100 människor ska flytta till Enhagsvägen. Som jämförelse bor det 5600 människor i hela Skarpäng!

De som bor i Skarpäng kommer att fråga sig när de ser denna bild: varför? till vilken nytta? för att få 2000 bostäder på Enhagsvägen till år 2035-2040?

Varför ska Skarpängsborna riskera/förlora sin huvudsakliga transportled till/från Täbys centrala delar, motorvägen, och Arninge?

Skarpängsföreningen frågar sig varför Täby kommun inkluderar Enhagsvägen i Täby stadskärna? Ett möjligt svar är att det blivit en följd av Sverigeförhandlingens uppgörelse med Landstinget och nordostkommunerna om Roslagsbanans förlängning från Universitetet till Stockholm city år 2038.

Enligt beslutet i slutet av mars 2017 förlänger Stockholms läns landsting Roslagsbanan från Universitetet i tunnel via en ny station vid Odenplan och vidare till T-centralen.

Investeringskostnaden är 7,1 miljarder kronor. Täby kommun åtar sig att bygga 16200 bostäder (senast till och med 2035), Vallentuna kommun 5650 bostäder, Österåker kommun 7020 bostäder och Stockholms stad 500 bostäder.

Täby kommun ikläder sig dessutom ansvar för medfinansiering av förlängningen av Roslagsbanan med 913 MSEK. Tidplanen för utbyggnaden av Roslagsbanan anger en projektstart år 2026 och bedöms vara genomfört 2038.

Kommunstyrelsen godkände avtalet 2017-06-07. Kommunfullmäktige godkände avtalet 2017-06-19.

Enligt ett tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen och -fullmäktige är 12000 nya bostäder planerade i stadskärnan Täby Centrum-Arninge. Nya kompletterande bostäder ska utredas i "Fördjupning av översiktsplan" samt i områden som Näsbypark och Täby kyrkby, för att komma upp till 16200 nya bostäder.

Skarpängsföreningen slås av att Täby kommun tagit på sig ett förbluffande stort åtagande, jämfört med andra parter i överenskommelsen för Roslagsbanans utbyggnad till Stockholm city, som planeras sättas i verket år 2038.

För att försöka uppfylla åtagandet kan därför Enhagsvägen ha lagts till stadskärnan – onaturligt eftersom den ser ut som en "tarm".

Detta missgynnar Skarpängsborna som kommer få ännu svårare att ta sig till Roslagsbanan i en stadslignande miljö utan ordentligt vägnät. Dessutom skall den ökade befolkningen både i stadskärnan och på andra områden i Täby belasta Roslagsbanan. Räcker kapaciteten för detta? Minskar inte detta attraktionen av Roslagsbanan som färd sätt för oss i Skarpäng som har flera kilometers avstånd till närmaste station, Roslags Näsby? Kommer Danderyd kommun att tillåta tät trafik genom sina bostadsområden, t.ex. vid Djursholms Ekeby, där det redan nu finns en stor oro?

Skarpängsföreningen tycker sig ha stort fog för bedömningen att Skarpängsborna är stora "förlorare" om "Fördjupning av översiktsplan – Täby 2050" skulle genomföras vad gäller Enhagsvägen.

Mot denna bakgrund anser föreningen att "Fördjupning av översiktsplanen" för Täby stadskärna 2050 revideras, och att Enhagsvägen mellan Täbyvägen och Norrtäljevägen (där Din Bil ligger) ska EXKLUDERAS från det som kallas Täby stadskärna 2050.

Istället bör Täby kommun snabbt påbörja en realistisk planering av Enhagsvägen, som en 4-filig genomfartsled, liknande Stockholmsvägen mellan rondellen vid Enhagsvägen till rondellen vid Attundavägen.

Enhagsvägen ska vara avsedd för buss, inkl. möjlig stombuss till Sollentuna, Kista, etc. samt för personbil och lastbil. Cyklister bör erbjudas de förnämliga cykellederna i närliggande grönområden. Företagens och skolornas verksamhet ska därutöver prioriteras, vilket också säkerställer och rimligen ökar arbetstillfällena för bl.a. Täbybor.

Föreningen föreslår att Täby kommun utreder nya bostäder i främst Arninge men också vid andra stationer längs Roslagsbanan.

Infrastruktur för trafik planeras innan Fördjupning av översiktsplan beslutas av Täby kommun

Skarpängsföreningen är rejält oroad för det ökade bostadsbyggandet i Skarpäng och i Täby stadskärna i kombination med avsaknad av trafikinfrastruktur, vilket försämrar livsbetingelserna för alla Skarpängsboende. Vi vill **uppmäna** Täby kommun att planera för trafikbehoven och samhällsservice **innan** kommunen beslutar att bygga om Täby från dagens förort till en stadslignande miljö. Varför ska människor i både befintliga och nya bostäder drabbas i trafiken av att Täby kommuns planering varit så bakvänd?

Yttrandet har avgetts av Skarpängsföreningens styrelse.

Pia Sandhagen
Ordförande i styrelsen, å styrelsens vägnar
Tel 073-0710787
pia@skarpangsforeningen.se